

Mednarodne konvencije in mednarodni ter slovenski zakonski predpisi o varstvu narave

Andreja Vidali

VGN, Lisca 13. 5. 2018

Ustava Republike Slovenije

- ▶ Določa pravico do zdravega življenjskega okolja
 - ▶ Vsakdo je dolžan varovati naravne in kulturne znamenitosti
-

Zakon o varstvu okolja, ZVO-1 (Uradni list RS, št. 39/06 - UPB1, 57/08 108/09, 48/12, 57/12, 56/2015 in 102/15, 30/16)

- Področje kakovosti zraka
- Področje ravnanja z odpadki
- Področje voda
- Področje kemikalij in gensko spremenjenih organizmov
- Industrijsko onesnaževanje in tveganja
- Hrup
- Elektromagnetno sevanje, svetlobno onesnaževanje
- **Področje varstva narave**

Predpisi s področja varstva narave

- **Zakon o ohranjanju narave (ZON)** (Ur. l. RS, št. 96/04 – ZON-UPB2 in 46/14)
- **Zakon o planinskih poteh (ZPlanP)** (Ur. l. RS, št. 61/07)
- **Zakon o gozdovih** (Ur. l. RS 30/93 in spremembe)
- **Zakon o varstvu podzemnih jam (ZVPJ)** (Ur. l. RS, št. 2/04)
- **Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1)** (Uradni list RS, 52/10)

-
-
- **Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah** (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14)
 - **Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah** (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14), Priloga 1, Priloga 2, Priloga 3, Priloga 4, Priloga 5, Priloga 6
 - **Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)** (Ur. l. RS, št. 49/04, s spremembami, Priloge
 - **Uredba o zvrsteh naravnih vrednot** (Ur. l. RS, št. 52/02 in 67/03)
 - **Uredba o ekološko pomembnih območjih** (Ur. l. RS 48/04 in sprem.)
 - **Uredba o zavarovanih prosto živečih vrstah gliv** (Ur. l. RS št. 58/11)
 - **Uredbo o varstvu samoniklih gliv** (Uradni list RS, št. 57/98) – delno še velja

-
-
- **Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam** ((Ur. l. 82/02, 42/10)
 - **Uredbe o krajinskih parkih:** KP Sečoveljske soline, KP Goričko KP Kolpa, KP Strunjan, KP Ljubljansko barje, KP Radensko polje;
 - **Odloki o krajinskih parkih**, sprejeti na občinski ravni

Kaj varujemo? Zakaj varujemo?

Ena glavnih nalog, pa tudi odgovornost je, da z zakonodajo zavarujemo in ohranjamo rastlinske in živalske vrste, njihove habitate ter naravne vrednote.

Zakon o ohranjanju narave (ZON)

- Zakon določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave;
 - Ureja varstvo prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst;
 - Določa pravila ravnanja z genskim materialom;
 - Določa sistem varstva naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij, nature 2000, zavarovanih območij;
 - Usmerja aktivnosti v naravi, (sprememba ZON);
 - programira in dovoljuje;
 - Določa financiranje;
 - Določa nadzor in kazenske sankcije.
-

Ohranjanje biotske raznovrstnosti (načela)

Eden izmed možnih ukrepov za ohranjanje ogroženih vrst je zavarovanje vrst ali njihovega življenjskega prostora.

- Rastline in živali so pod posebnim varstvom države;
- Rastlinsko ali živalsko vrsto je prepovedano iztrebiti;
- Rastline ali živali je prepovedano namerno, brez opravičljivega razloga ubijati, poškodovati, odvzemati iz narave ali vznemirjati;
- Vsakdo, ki posega v naravo oziroma v habitat populacij rastlinskih ali živalskih vrst, mora uporabljati načine, metode in tehnične pripomočke, ki prispevajo k ohranjanju ugodnega stanja vrste;
- Naseljevanje rastlin ali živali tujerodnih vrst je prepovedano;
- Doseljevanje rastlin ali živali tujerodnih vrst mora biti spremljano in nadzorovano.

I. Ohranjanje habitatnih tipov

- **habitat:** tip življenjskega prostora, npr. stoječe vode, travišča, melišča, snežišča... Ohranjanje habitatnih tipov v ugodnem stanju prispeva k ohranjanju ekosistemov;

Življenjske prostore ogroženih rastlinskih in živalskih vrst lahko varujemo znotraj:

- **ekološko pomembnih območij** prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (npr. selitvene poti živali); Znotraj ekološko pomembnih območij varujemo življenjske prostore ogroženih rastlinskih in živalskih vrst;
- **posebnih varstvenih območij - območje Natura 2000**
z direktivo oz. vključitev Nature 2000 se v pravni red Republike Slovenije prenašajo evropske direktive z namenom ohranjanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatov, katerih ohranjanje je **v interesu Evropske unije.**

NATURA 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, razglašanih v državah članicah Evropske unije z osnovnim ciljem ohraniti biotsko raznovrstnost za bodoče rodove. Posebna varstvena območja so torej namenjena ohranjanju živalskih in rastlinskih vrst ter habitatov, ki so **redki ali na evropski ravni ogroženi** zaradi dejavnosti človeka.

- ▶ Območja NATURA 2000 so določena na podlagi:
 - ▶ direktive o pticah - SPA območja;
 - ▶ direktive o habitatih - SCI območja;

Glede na to ali ohranjamo ugodno stanje ptic ali ugodno stanje habitatov so območja določena po ptičji ali habitatni direktivi.

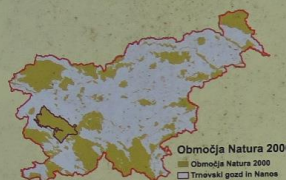
-
-
- ▶ v območje NATURE 2000 je vključenega 35,5 % celotnega območja Slovenije. Na območju Nature 2000 je dovoljeno posegati v prostor pod posebnimi pogoji ali omejitvami, s soglasji pristojnih inštitucij;

NATURA 2000

Nanos in njegov južni rob

Natura 2000 je mreža območij, ki so jih določile države Evropske unije. Na teh območjih želimo ohraniti rastlinske in živalske vrste ter življenjske prostore, ki so v Evropi redki ali ogroženi.

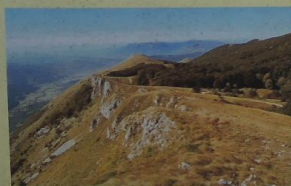
Natura 2000 pokriva 36 % slovenskega ozemlja, med drugim tudi Trnovski gozd, Nanos in njune južne obronke. Pestrost rastlinskega in živalskega sveta je bogastvo, ki so nam ga zapustili naši dedje, zato moramo s tem prostorom še posebej skrbno ravnati.

Pogled na Nanos je mogočen iz vseh smeri

Trnovski gozd skupaj z Nanosom in Hrušico, je po velikosti med največjimi gozdnimi kompleksi v Sloveniji. V teh prostorih, ohranjenih gozdovih še vedno najdemo tri vrste zveri, ki so v večini Evrope redke ali celo izumrle: rjavega medveda, volka in risa.

Zaradi naraščajočih danosti na Nanosu in na njegovih obronkih uspeva alpsko, dinarsko in primorsko rastlinstvo s številnimi ogroženimi vrstami, ki so že v preteklosti vzbujale pozornost botanikov.

Skalne stene, melišča, travniki in gozdovi

V ostenjih Nanosa so si dom našle nekatere mogočne ujede, med katerimi izstopata planinski orel in velika uharica. Tudi travnišča, so pomemben življenjski prostor številnih živalskih vrst, žal pa se zaradi opuščanja paše počasi zaraščajo. Zaraščanje sicer zadržuje močna burja, povsem zaustaviti pa ga ne verjetno ne bo mogla.

Fotografije: Bogdan Surina, Tomaž Mihelič, Andrej Hudoklin, Martin Vernik, David Fučka, produkcija: Argos. Pripravi: Zavod RS za varstvo narave, oktober 2010

Nekateri ogroženi Evropski staroselci:

Scopolijev repnjak (*Arabis scopoliana*) raste najpogosteje v skalnih razpokah, na meliščih ali grušnatih tratah. Na Nanosu je to rastlino prvi odkril in opisal italijanski botanik in zdravnik Scopoli, po katerem je dobila tudi ime. Ker je ogrožen tudi zaradi pohodništva, je prav, da se držimo označenih poti.

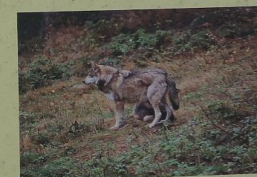

Planinski orel (*Aquila chrysaetos*) je ena najmočnejših ptic na svetu, zato ni čudno da je nacionalni simbol številnih evropskih narodov. Odrasel ptič ima razpon kril do 230 cm. Lovi predvsem manjše sesalce in večje ptice. Za gnezdo si navadno izbere nedostopno mesto v skalni steni. Orlovski pari so si zvesti vse življenje in živijo tudi do 30 let, zato ima smrt slehernega oseba velik pomen za celotno populacijo.

Bukov kozliček (*Morimus funereus*) je do štiri centimetre velik hrošč, privlačne sive ali sivomodre barve. Samica odlaga jajčeca v odmrli ali posekana drevesa, zato je za ohranjanje te vrste zelo pomembno, da posekan les čim hitreje spravimo iz gozda. V Evropi ima vse manj življenjskega prostora, pri nas pa je še vedno dokaj pogost.

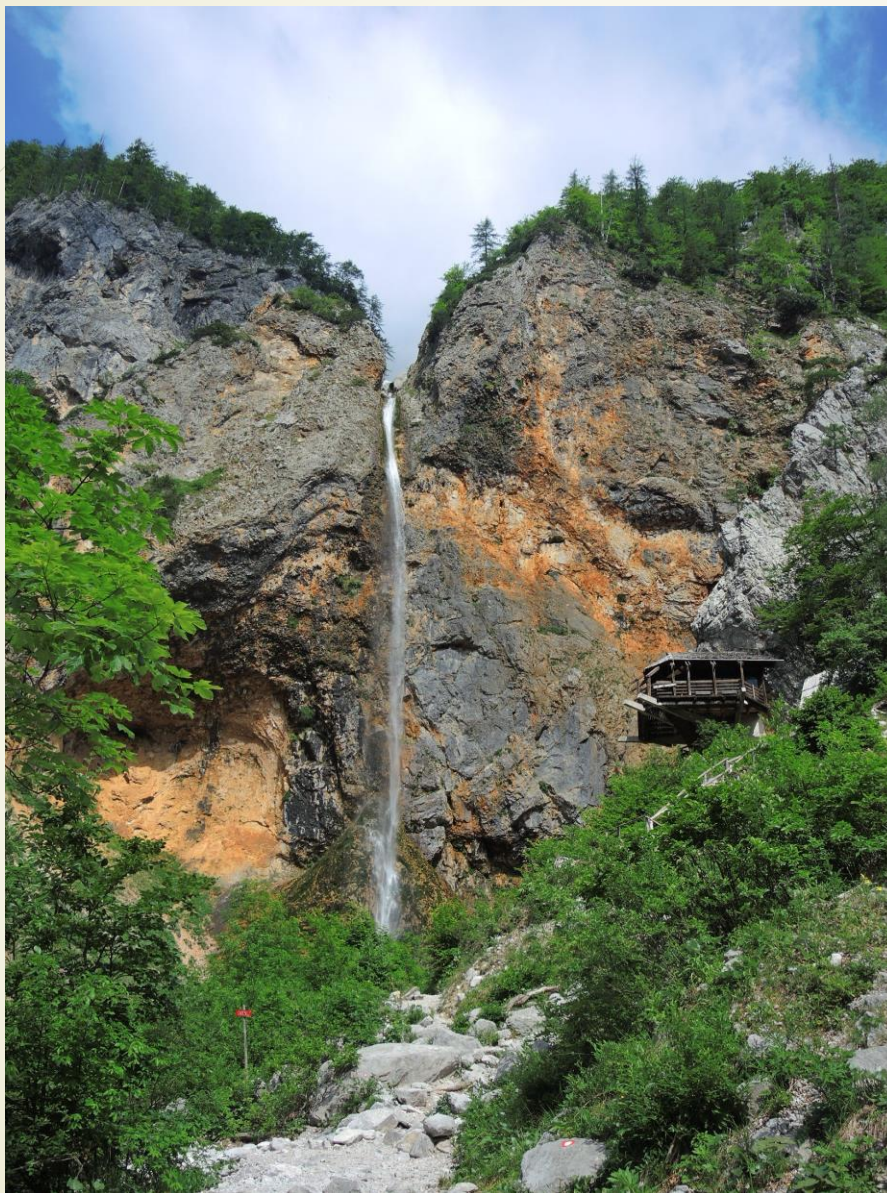
Volk (*Canis lupus*) ima izjemen sluh in voh, ki mu pomaga pri plenjenju. Volkovi živijo v tropih, ki štejejo 5-8 živali. Volčji trop lahko pri iskanju hrane naenkrat prepotuje 40 do 70 km. Redko katera žival je tako močno zastopana v raznih zgodbah in mitih. Čeprav volka v zgodbah prikazujejo kot nevarno žival, v zadnjih 100-ih letih v Sloveniji ni znan noben primer napada na človeka.

Travniški postavnjež (*Euphydryas aurinia*) je pisan metulj, ki ga bomo na Nanosu poleti opazili med hranjenjem na medonosnih rastlinah. Za življenje potrebuje vrstno bogate travnike, grmišča in gozdne robove. Gosenice prezimujejo skupinsko v svileni mreži s katero obdajo spodnji del rastline. Ogroža ga predvsem zaraščanje travnikov.

II. Varstvo naravnih vrednot

- **Naravne vrednote so naravni pojavi** (redki, dragoceni, znameniti) in **naravne oblike**, npr: geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna; (lahko so ledeniki, soteske, slapovi, krnice...);
- zvrsti naravnih vrednot so tudi: mineral in fosil;
- jame (podzemski geomorfološki naravni vrednota);
- status naravne vrednote je podeljen 16.115 vrednim delom narave (državnega ali lokalnega pomena);
- naravne vrednote državnega pomena so tiste, ki imajo mednarodni ali velik narodni pomen (strokovna merila vrednotenja);
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot s prilogami in seznamom naravnih vrednot (Ur. l. RS 111/04, s spremembami).

NV Slap Rinka,
NV Orlovo gnezdo

III. Zavarovana območja

- Zavarovana območja so eden izmed ukrepov varstva narave;
- Svetovna zveza za ohranitev narave (IUCN) je že leta 1994 sprejela definicijo zavarovanega območja.
- ZON opredeljuje naslednje vrste zavarovanih območij:
 - ožja zavarovana območja so: naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat;
 - širša zavarovana območja so: narodni, regijski in krajinski park.

Trenutno imamo v Sloveniji:

- ▶ 1 narodni park (Triglavski narodni park)
- ▶ 3 regijske parke (Kozjanski park, Notranjski regijski park; Regijski park Škocjanske jame);
- ▶ 45 krajinskih parkov (Logarska dolina, Golte, Kum, Mrzlica, Robanov kot), 1 strogi naravni rezervat, 54 naravnih rezervatov (Smrekovec) in 1163 naravnih spomenikov;
- ▶ zavarovane je 13,31 % površine Slovenije (stanje december 2015).

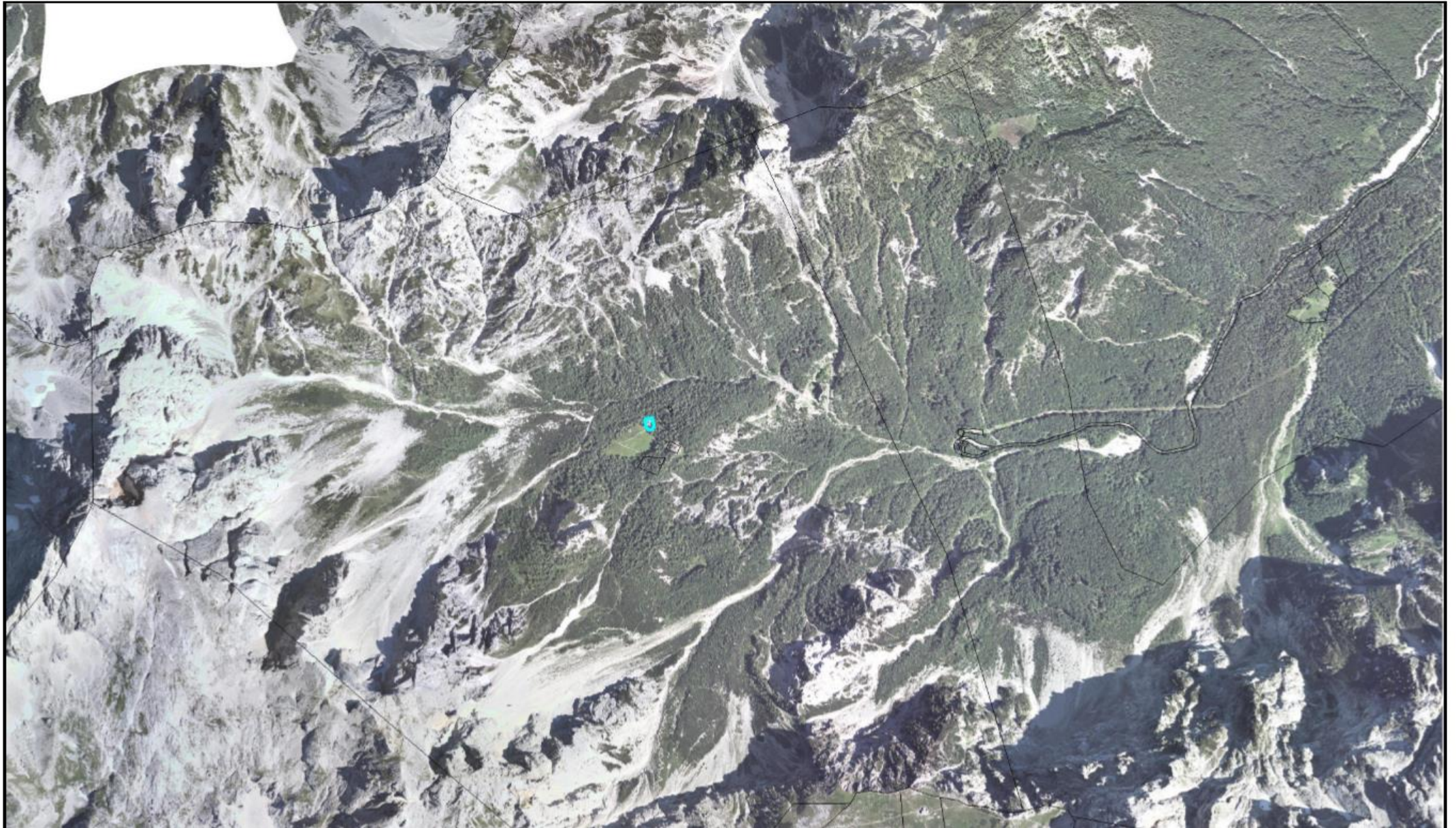
Okrešelj

geološko, geomorfološko in ekosistemsko visokovreden prostor

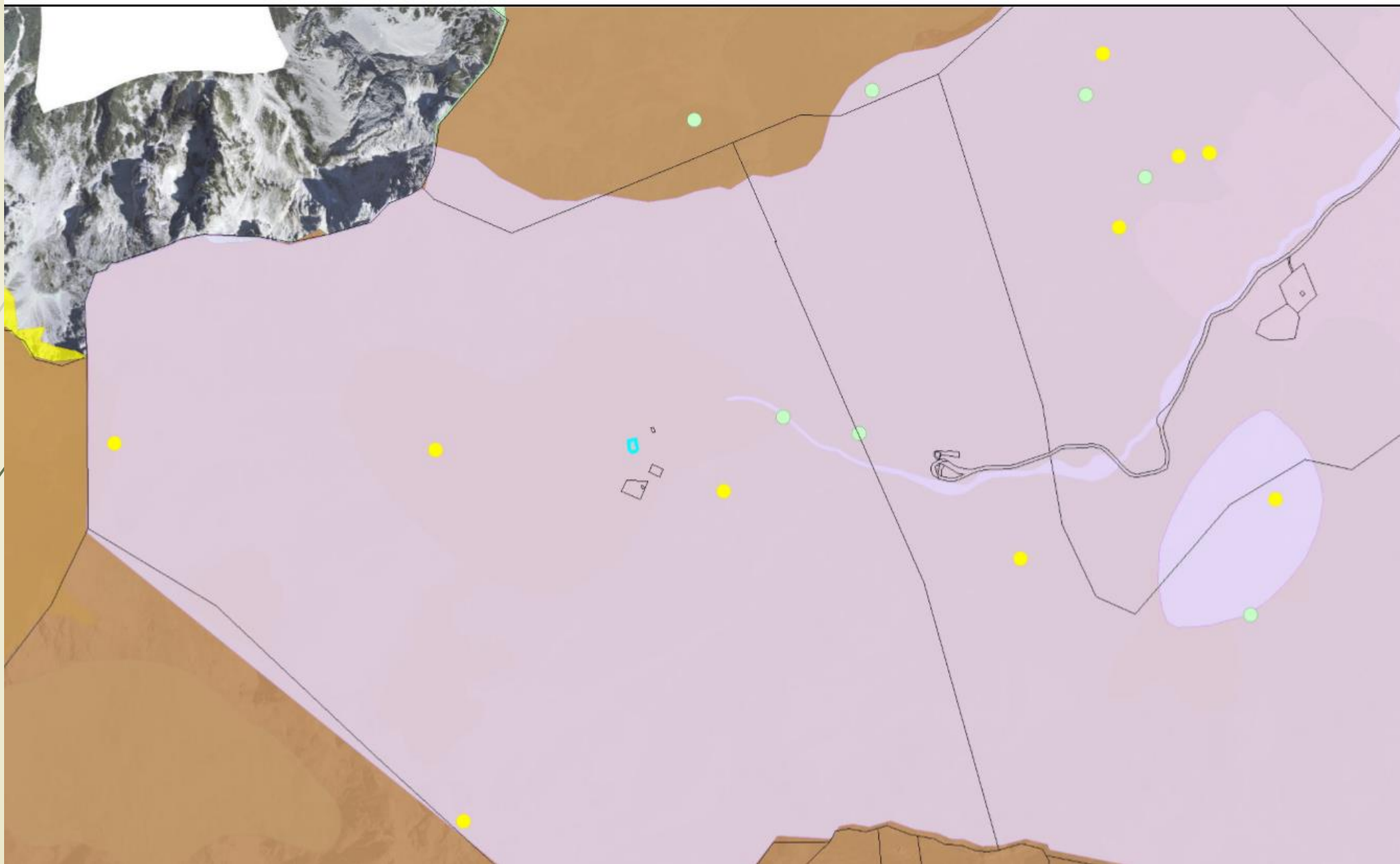
- zavarovano območje Krajinski park Logarska dolina z Okrešljem;
- območje natura 2000 Kamniško - Savinjske Alpe ID 3000264;
- ekološko pomembno območje Kamniško - Savinjske Alpe ID 11300;
- • naravna vrednota Okrešelj ID 417;
- NV slap Rinka, Orlovo gnezdo.

Atlas okolja

Atlas okolja

ZON prepoveduje in sankcionira

- ▶ Nadzor po določilih ZON v naravi nad spoštovanjem prepovedi tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov izvajajo, opravljajo:
 - ▶ **inšpektorji : za okolje in naravo**, gozdarski, lovski, ribiški, kmetijski; vsak s svojega delovnega področja;
 - ▶ **neposredni nadzor v naravi** izvajajo poleg inšpektorjev tudi:
 - ▶ **naravovarstveni nadzorniki (NN)** - do pred kratkim le v Triglavskem narodnem parku;
 - ▶ **prostovoljni nadzorniki (PN)** - Naloge neposrednega nadzora lahko **kot prostovoljno dolžnost** opravlja tudi vsaka fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje iz zakona in ima pooblastilo po ZON;
 - ▶ **policija** (vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju);
 - ▶ **carinski organi**, (pri nedovoljenem trgovanju z zavarovanimi vrstami).

Prekrški in teža prekrškov (kazenske določbe)

- Po ZON so prekrški razdeljeni po teži glede na posledice, ki jih povzročijo: hujši prekrški, prekrški, lažji in najlažji, od tega odvisna tudi višina glob.

Hujši prekrški:

- če kršitelj iztrebi rastlinsko ali živalsko vrsto;
- če zmanjša število rastlin ali živali posameznih populacij, zoži njihove habitate ali poslabša življenjske razmere do take mere, da postane vrsta ogrožena;
- če namerno, brez opravičljivega razloga uniči ali poškoduje rastline, ubije ali poškoduje živali;
- če namerno, brez opravičljivega razloga uniči ali poškoduje habitate populacij rastlinskih ali živalskih vrst;
- če ravna z naravno vrednoto tako, da ogrozi njen obstoj.

Za pravno osebo je zagrožena globa v znesku 10.000 – 50.000 EUR, z globo od 200-1000 EUR se kaznuje posameznik

-
-
- če namerno, brez opravičljivega razloga, vznemiri živali;
 - če rabi rastline ali živali, ki jih je prepovedano rabiti;
 - če naseli rastline ali živali tujerodnih vrst brez dovoljenja;
 - če ravna v nasprotju z varstvenimi režimi na zavarovanem območju, NV, ekološko pomembnem območju, ali Naturi;
 - če brez koncesije rabi naravno vrednoto;
 - če ravna v nasprotju s predpisanim varstvenim režimom za ogrožene rastlinske ali živalske vrste;
 - če izvaja poseg v naravo brez predpisanega dovoljenja oz. soglasja ali v nasprotju z njim;
 - kot prekrški so opredeljena tudi ravnanja, ki so vezana na odvzeme in ravnanja s fosili, minerali;
 - če organizira vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju.

Z globo od **2.000 do 10.000 evrov** se kaznuje za prekršek pravna oseba; z globo od **100 do 300 evrov** se kaznuje posameznik.

Zaseg predmetov

Naravovarstveni nadzornik, pristojni inšpektor, carinik ali policist v okviru pristojnosti za nadzor po tem zakonu lahko zasežejo predmete, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom, kadar uradno izvedo za prekršek. Z zaseženimi predmeti se ravna skladno z zakonom o prekrških.

Vožnja v naravnem okolju

ZON usmerja aktivnosti v naravi (sprememba ZON) - vožnja v naravnem okolju

Naravno okolje obsega živo in neživo naravo nekega območja; to so vsa območja izven:

- naselij;
- javnih in ne kategoriziranih cest;
- površin za rekreacijo in šport;
- omrežij gospodarske javne infrastrukture in
- območij rudarskih operacij.

Ureditev vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju

- V naravnem okolju je prepovedano **voziti, ustaviti, parkirati ali organizirati vožnje z vozili na motorni** ali drug lasten pogon vozila;
- dovoljeno je organizirati javne prireditve voženj z vozili na motorni pogon v naravnem okolju na podlagi predhodnega soglasja organizacije, pristojne za ohranjanje narave;
- vozila na motorni pogon, ki niso registrirana v skladu s predpisi, ki urejajo motorna vozila, ker niso namenjena vožnji po cestah (motorne sani, štirikolesniki, motorna kolesa in druga vozila), **morajo biti z namenom omogočanja opravljanja učinkovitega nadzora nad vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju vpisana v evidenco vozil na motorni pogon** in označena na način, ki omogoča identifikacijo vozila na motorni pogon.

Lažji prekrški

- ▶ če vozi, ustavi ali parkira vozilo na motorni pogon v naravnem okolju in vozilo ne stoji ali ni parkirano v petmetrskem pasu izven vozišča;
- ▶ če uporablja vozilo na motorni pogon, ki ni vpisano v evidenco in ni označeno;
- ▶ z globo od 1.000 do 2.000 euro se kaznuje za prekršek pravna oseba;
- ▶ z globo od 40 do 100 eurov se kaznuje za prekršek posameznik.

Ureditev vožnje s kolesi v naravnem okolju

- V naravnem okolju je **vožnja s kolesi dovoljena po utrjenih poteh**, če temu ne nasprotuje lastnik ali upravljavec poti. Za utrjeno pot se šteje pas zemljišča, ki se uporablja za hojo ali vožnjo in je za ta namen tudi utrjen.
- vožnja s kolesi je dovoljena tudi v območjih, ki so s prostorskimi akti določena kot površine za šport in rekreacijo;

Kaj pa planinske poti?

- Za vožnjo s kolesi v naravnem okolju po planinskih poteh se uporabljajo določbe zakona, ki ureja planinske poti, za vožnjo v gozdnem prostoru pa določbe zakona, ki ureja gozdove;
- ZPlanP - Planinska pot je ozek pas zemljišča, praviloma na gričevnatem, hribovitem in goratem svetu, **namenjen za hojo, tek ali plezanje**.

Z globo **1.500 eurov se kaznuje** za prekršek pravna oseba:

- če **organizira vožnjo s kolesi v naravnem okolju** brez dovoljenja za javno prireditev ali če izvede javno prireditev v nasprotju z izdanim dovoljenjem;
- če po končani javni prireditvi ne približa stanja prireditvenega prostora stanju, v kakršnem je bil pred prireditvijo.

Z globo **100 eurov se kaznuje** za prekršek posameznik:

- če **se vozi s kolesom v naravnem okolju** zunaj utrjenih poti ali po poteh, ki niso utrjene;
- če se vozi s kolesom v naravnem okolju po utrjenih poteh in temu nasprotuje lastnik ali upravljavec poti;
- če se vozi s kolesom v naravnem okolju zunaj utrjenih poti in ne gre za dovoljene primere vožnje s kolesom v naravnem okolju;

Mednarodna zakonodaja

- Narava ne pozna političnih meja;
- Čezmejne probleme rešujemo z mednarodnimi dogovori, pogodbami – **konvencijami**;

Glede na geografski okvir ločimo:

- globalne, na svetovni ravni: Ramsarska konvencija, Bonska konvencija, Washingtonska...
- Regionalne: Bernska konvencija, Alpska konvencija, Barcelonska, Donavska

Mednarodne konvencije s področja varstva narave

OKRAJŠANO IME	SLOVENSKO IME KONVENCIJE	ORIGINALNO IME	KRAJ IN LETO SPREJETJA	LETO UVELJAVITVE/ ŠTEVILO POGODBENIC	STATUS V SLOVENIJI
GLOBALNE KONVENCIJE					
Ramsarska konvencija 	Konvencija o mokriščih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic	<i>The Convention on Wetlands of International Importance, especially as waterfowl Habitat (The Ramsar Convention)</i>	Ramsar, 1971	1975 144 (2005)	notifikacija leta 1992 (Ur. l. RS 15/92)
	Pariški protokol in Spremembe Konvencije o mokriščih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic	<i>Paris Protocol and Amendments of the Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</i>	Paris 1982	1986	ratificiran leta 2004 (Ur. l. RS, MP 6/04)

[Konvencija o svetovni dediščini](#)

Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine

The Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage – the World Heritage Convention

Pariz, 1972

1976

177 (2004)

notifikacija leta 1992 (Ur. l. RS 15/92)

[Washingtonska konvencija ali CITES](#)

Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami

The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora - CITES

Washingt., 1973

1975

166 (2004)

ratificirana leta 1999 (Ur. l. RS, MP 31/99)

[Bonska konvencija](#)

Konvencija o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali

The Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals – CMS

Bonn, 1979

1983

86 (2004)

ratificirana leta 1998 (Ur. l. RS 72/98, MP 18)

Sporazum o varstvu netopirjev v Evropi

Agreement on the Conservation of Bats in Europe – EUROBATS

1991

1994

29 (2004)

ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 22/2003)

Sporazum o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic

Agreement on the Conservation of African Migratory Waterbirds – AEWA

Haag, 1995

1999

47 (2004)

ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP (16/2003)

Sporazum o ohranjanju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem

The Agreement on the Conservation of Cetaceans in the Black Sea, Mediterranean Sea and contiguous Atlantic area - ACCOBAMS

Monaco, 1996

2001

20 (2006)

ratificiran leta 2006 (Ur. l. RS MP 16-82/2006)

Konvencija o biološki raznovrstnosti 	Konvencija o biološki raznovrstnosti	<i>The Convention on Biological Diversity – CBD</i>	Rio de Janeiro, 1992	1993 188 (2004)	ratificirana leta 1996 (Ur. l. RS, 30/96, MP št. 7)
	Kartagenski protokol o biološki varnosti	<i>Cartagena Biosafety Protocol</i>	Cartagena, 2000	2003 98 (2004)	ratificiran leta 2002 (Ur. l. RS, MP 23/2002)

Regionalne konvencije s področja varstva narave

Bernska konvencija 	Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov	<i>The Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</i>	Bern, 1979	1982 45 (2003)	ratificirana leta 1999 (Ur. l. RS 55/99, MP, št. 17)
Evropska konvencija o krajini	Evropska konvencija o krajini	<i>The European Landscape Convention</i>	Firence, 2000	2004 25 (2006)	ratificirana leta 2003 (Ur. l. RS MP 19/2003)

[Alpska konvencija](#)

Konvencija o varstvu Alp	<i>Konvencija o varstvu Alp</i>	Salzburg, 1991	1995 17 (2005)	ratificirana 1995 (Ur. l. RS 19/95 MP 5)
Protokol na področju urejanju prostora in trajnostnega razvoja	<i>Protokoll Raumplaninug und nachhaltige Entwicklung</i>	Chambéry 1994	2002 5 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)
Protokol o hribovskem kmetijstvu	<i>Protokoll Berglandwirtschaft</i>	Chambéry 1994	2002 4 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)
Protokol na področju varstva narave in urejanja krajine	<i>Protokoll Naturschutz und Landschaftspflege</i>	Chambéry 1994	2002 4 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)
Protokol na področju gorskega gozda	<i>Protokoll Bergwald</i>	Brdo 1996	2002 4 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)
Protokol na področju varstva tal	<i>Protokoll Bodenschutz</i>	Bled 1998	2002 5 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)
Protokol na področju turizma	<i>Protokoll Tourismus</i>	Bled 1998	2002 5 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)
Protokol na področju energije	<i>Protokoll Energie</i>	Bled 1998	2002 4 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)
Protokol na področju prometa	<i>Protokoll Verkehr</i>	Luzern 2000	2002 4 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)
Protokol o reševanju sporov	<i>Protokoll Streitbeilegung</i>	Luzern 2000	2002 5 (2004)	ratificiran leta 2003 (Ur. l. RS, MP 28/2003)

Barcelonska konvencija 	Konvencija o varstvu Sredozemskega morja in obalnega območja	<i>Convention for the Protection of the Marine Environment and the Coastal Region of the Mediterranean</i>	Barcelona, 1976	1978 22 (2004)	notifikacija leta 1992 (Ur. l. RS 15/92); Regina dodatki
	Protokol o posebej zavarovanih območjih in biotski raznovrstnosti v Sredozemlju	<i>Protocol Concerning Specially Protected Areas and Biological Diversity in the Mediterranean</i>	Barcelona, 1995	1999 13 (2004)	ratificiran leta 2002 (Ur. l. RS, MP 26/2002)
Donavska konvencija (DRPC)	Konvencija o sodelovanju pri	<i>Convention on Cooperation and</i>	Sofija, 1994	1998	ratificirana leta 1998 (Ur. l. RS,
	varovanju in trajnostni uporabi Donave (Konvencija o varstvu Donave)	<i>Sustainable Use of the Danube River (Danube River Protection Convention –DRPC)</i>		11 (1998)	št. 47/98)

Evropska zakonodaja

- ▶ Pravni red Evropske skupnosti vključuje celotno zakonodajo, načela, politične usmeritve, sodno prakso in obveznosti, ki so jih sporazumno sprejele države članice na temelju ustanovitvenih pogodb;
- ▶ obsega več kot 80.000 strani pravnih besedil, razvrščenih v 31 poglavij.

**Hvala za pozornost
in veliko uspehov pri vašem delu**